ANKET SPSS AŞAMALARI

Anketler yapıldıktan sonra SPSS programına girişleri de tamamlanınca ilk yapılacak aşama kullanılan ölçeğin güvenirliğini belirmektir. Kullanılan ölçek daha önceden geliştirilmiş bir ölçek olsa dahi bu aşama gereklidir. Çünkü yapılan iki anketin sonuçları tutarlılık göstermeyebilir ki çoğu zaman tutarlılık göstermemektedir. Örneğin kullanılan ölçekte "Düzenli spor yapıyor musunuz?" sorusunun olduğunu varsayalım. Bu soruya verilecek cevapları da "Evet ve Hayır" olarak kodladığımızı varsayalım. Kişilere bu soruyu yönelttiğimizde bazıları ayda bir spor yapmasına karşın "Evet" seçeneğini işaretleyebilirken diğer taraftan 3-4 günde bir spora giden biri "Hayır" seçeneğini işaretleyebilmektedir. Bu durumda tutarsızlıklar meydana gelecektir ve bu da ölçeğin güvenirliğini düşürecektir. İşte böyle sebeplerden dolayı ilk aşama da ölçeğin güvenirliğine bakmak gerekmektedir. Güvenirlik analizi sonuçları bize bu tür yorum hatasına neden olan soruları bize gösterir.

GÜVENİLİRLİK ANALİZİ

Güvenilirlik analizinde iki farklı durum söz konusudur. Bunlardan birincisi eğer güvenilirlik analizi bir ön testten elde edilen verilere dayalı yapıldıysa soralı tekrar ve daha güvenilir şekilde ifade ederek uygulamayı revize edilmiş sorularla yapmaktır. İkincisi ise araştırmanın tamamlanmış olması durumunda güvenilirlik değeri düşük soruları anketten çıkartarak değerlendirmeyi kalan sorularla yapmaktır.

SPSS'de Güvenilirlik Analizi için izlenmesi gereken yol "ANALYZE \rightarrow SCALE \rightarrow RELIABILITY ANALYSIS" şeklindedir.

<u>F</u> ile	<u>E</u> dit	<u>V</u> iew	<u>D</u> ata	<u>T</u> ransform	<u>A</u> nalyze	<u>G</u> raphs	<u>U</u> tilities	E <u>x</u> tensions	<u>W</u> indo	w <u>H</u> elp			
E			Ū.		Re <u>p</u> o	rts		•					
					Descriptive Statistics								
22 : Eğitim					<u>B</u> ayes	Bayesian Statistics							
💉 Cinsiyet 🗳 Yaş				Ta <u>b</u> les			*	eslek	🔗 M1	🔗 M2	🔗 МЗ		
	1	Erkek		37 - 46 yaş	Co <u>m</u> pare Means		*	erbes	Nadiren	Her zaman	Nadiren		
2	2	Erkek		36 yaş ve altı	ti <u>G</u> eneral Linear Model		*	rtalı işçi	Hiç	Bazen	Hiç		
:	3		Erkek	37 - 46 yaş	Generalized Linear Models			*	Memur	Hiç	Bazen	Nadiren	
4	4 Erkek 36 yaş ve altı			Mi <u>x</u> ed Models Correlate			*	rtalı işçi	Nadiren	Her zaman	Her zaman		
!	5 Erkek 36 yaş ve altı						*	Memur	Nadiren	Sik sik	Her zaman	H	
(6 Erkek 36 yaş ve			36 yaş ve altı	Regression Loglinear Neural Networks				Memur	Hiç	Sik sik	Hiç	
	7	Kadın 37 - 46 yaş						*	rtalı işçi	Her zaman	Her zaman	Sik sik	
8	В	Kadın 57 yaş ve üz						•	Memur	Hiç	Sik sik	Sik sik	
	9		Kadın 37 - 46 yaş			Classify			Emekli	Sik sik	Hiç	Sik sik	
1	0		Kadın	57 yaş ve üz	Dimension Reduction				r hanımı	Nadiren	Bazen	Her zaman	H
1	1		Kadın	36 yaş ve altı	<u>D</u> inte Reale	Popla				Razen	<u>Her zaman Her zaman</u>		
1	2	Kadın 37 - 46 yaş			SC <u>a</u> le	; 	i .		Reliability Analysis				
1	3	Kadın 37 - 46 yaş		Nonparametric rests				SCAL)					
1	14 Kadın 36 yaş ve alt		Forecasting				ንAL) ነ						
1	5	Kadın 37 - 46 yaş			Survival) I	Н			
1	6	Kadın 37 - 46 yaş		M <u>u</u> ltiple Response		•	Diger	Nadiren	Nadiren	нıç			
1	7		Kadın	37 - 46 yaş	ジ Missi	ng Value Ar	nal <u>v</u> sis		r hanımı	Her zaman	Her zaman	Her zaman	
1	8		Kadın	47 - 56 yaş	Mul <u>t</u> ip	ole Imputati	on	•	rtalı işçi	Nadiren	Her zaman	Her zaman	Н
1	9		Kadın	37 - 46 yaş	Com	p <u>l</u> ex Sampl	es	•	r hanımı	Hiç	Her zaman	Her zaman	H
2	0		Kadın	57 yaş ve üz	🖶 S <u>i</u> mul	ation			r hanımı	Nadiren	Sik sik	Her zaman	H
2	1				<u>Q</u> uali	ty Control		*					
2	2				ROC	Cur <u>v</u> e							
2	3				Spati	al and Tem	poral Mode	ling 🕨					
2	Λ	4			Direc	t Marketing		- ×					_
and the Merry and the Merry													
Data	Data View Valiable View												
Reliat	Reliability Analysis												

Bu adımlar yapıldıktan sonra karşınıza çıkan ekranda **"Reliability Analysis"** iletişim kutusunda güvenilirliğine bakacağınız ölçek maddelerini **"Items"** kutucuğuna gönderin.

File	Edit	View	Data	Transfor	m A	nalvze	Granhs	Utilities	Extension	s Winde	nw H	Heln	
1			Data		<u> a</u>								
					\sim			<u>ب</u>	a 6			14	0
22 : E	22 : Eğitim												
		🔗 Cin	isiyet	🛷 Ya	2	🔗 Med	eniHal	🛷 Eğitim	Ø 1	Meslek	1	M1	🔗 M2
	1		Erkek	37 - 46 ya	ış		Evli	Lis	e Ticaret	/serbes		Nadiren	Her zam
	2		Erkek	36 yaş ve	e alti		Evli	Üniversit	te Sig	gortalı işçi		Hiç	Baz
	3		E 🖬	Reliability A	nalysis								× Baz
	4		E					Itomo:					zam
	5		۹ 🗖	Cinsivet				M1			-	<u>S</u> tatist	ics Sik s
	6		f 🏅	Yaş									Sik
	7		К 📣	MedeniHa	I			🔗 МЗ					zam
	8		К 🗳	Eğitim				M4					Sik
	9		K 🔗	Meslek				M5					ł
1	10		к					✓ M0					Baz
1	1		к					🛷 м8					zam
1	12		КГ					🔊 мо			Ŧ		Sik s
1	13		K Mo	del:	Alpha		-						ladir
1	14		K Sca	ale label:									Bik :
1	15		ĸ		L								zam
1	16		K			ОК	<u>P</u> aste	e <u>R</u> eset	Cancel	Help			ladir
1	7		Kaum	57 - 40 ya	ış			Universit	e	Ev nanimi	ner	zaman	ner zam
1	8		Kadın	47 - 56 ya	ış		Bekar	Yüksek lisa.	Się	gortalı işçi — :		Nadiren	Her zam
1	19		Kadın	37 - 46 ya	ış		Evli	Universit	e	Ev hanımı		Hiç	Her zam
2	20		Kadın	57 yaş ve	üz		Evli	Lis	e	Ev hanımı		Nadiren	Sik
2	21												
2	2												
2	23												
	<i>i i i i i i i i i i</i>	1			1								
Data	View	/ariable \	view										

Daha sonra "Statistics" seçeneğini tıklayın. Karşınıza çıkan iletişim kutusundaki "Scale If Item Delated" seçeneğini işaretleyerek sırasıyla "Continue, OK" seçeneklerini tıklayın. Karşınıza çıkacak tablo aşağıdaki gibidir.

"Reliability Statistics" tablosundan faktörün güvenilirliğinin a = 0,887 yüksek bir değer olduğu görülmektedir. Burada "Cronbach's Alpha" kabul edilebilir olması için > 0,70 olmalıdır.

Reliability Statistics								
Cronbach's								
Alpha	N of Items							
,887	30							

Bununla birlikte "Cronbach's Alpha" katsayısı tek başına yeterli değildir. Sağlıklı bir değerlendirme için faktördeki her bir sorunun bu katsayıya katkısının incelenmesi gerekir. Bunun için "Item-Total Statistics" tablosunun "Cronbach's Alpha If Item Delated" sütunundaki değerleri bakılması gerekir.

Output Dog Daliability	Item-Total Statistics								
Title Notes		Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted				
Scale: ALL VARIABLES	M1	100,5500	302,682	-,130	,897				
Title	M2	99,1500	272,766	,604	,880				
Case Processing St	MЗ	99,6000	261,621	,658	,878				
Item-Total Statistics	M4	99,6000	267,832	,718	,877				
	M5	98,5000	278,158	,613	,881				
	M6	99,4500	262,892	,619	,879				
	M7	101,6000	305,411	-,268	,894				
	M8	101,1000	291,779	,301	,886				
	M9	98,0500	298,366	,000,	,888,				
	M10	100,1000	281,884	,394	,885				
1	M11	100,6500	276,555	,566	,881				
	M12	100,3000	312,853	-,430	,899				
	M13	98,9000	295,568	,076	,889				
	M14	99,1000	271,358	,583	,880				
	M15	98,7500	298,092	-,007	,890				
	M16	98,8500	306,871	-,282	,895				
	M17	100,3500	267,503	,737	,877				
	M18	99,8000	269,326	,464	,884				
	M19	99,5000	278,579	,758	,880				
	M20	99,6500	267,292	,640	,879				
	M21	99,7500	265,039	,746	,876				
	M22	99,5500	277,103	,430	,884				
	M23	99,7500	261,355	,722	,876				
	M24	99,7000	277,589	,640	,881				

Tablodan da görüldüğü üzere bazı maddelerin silinmesi Cronbach's Alpha'yı daha yukarılara çıkaracaktır ancak bu silme işlemini a < 0,70 olduğunda yapmak daha iyi olacaktır. Ölçek güvenilir düzeyde ise yapmaya gerek yoktur.

Güvenilirlik analizi bu aşama ile sonlanmış oldu. Şimdi ikinci aşama olan Faktör Analizine geçiş yapmak gerekmektedir.